

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 15. juni 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion
(Præmiering af ekstra praktikpladser og udbetaling af ydelser til elever i erhvervsuddannelse plus)
[af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Undervisningsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. juni 2005 og var til 1. behandling den 14. juni 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Dispensationer fra bestemmelserne i § 8 a, stk. 2, og § 13, stk. 1, i Folketingets forretningsorden

Undervisningsministeren har i den skriftlige fremsættelse anbefalet, at Folketingets behandling af lovforslaget gennemføres hurtigt, og at der i henhold til Folketingets forretningsordens § 42 gives de fornødne dispensationer, for at lovforslaget kan blive færdigbehandlet i denne folketingssamling, samt begrundet anbefalingen.

Der kan blive tale om dispensationer fra følgende bestemmelser i Folketingets forretningsorden:

Bestemmelserne om at,

- lovforslaget først 2 dage efter, at omdeling af betænkning over lovforslaget har fundet sted, må behandles i Tinget (jf. § 8 a, stk. 2),
- lovforslaget først 2 dage efter, at omdeling af tillægsbetænkning over lovforslaget har fundet sted, må behandles i Tinget (jf. § 8 a, stk. 2), og
- 3. behandling ikke må finde sted før 30 dage efter fremsættelsen og før 2 dage efter, at 2. behandling er afsluttet (jf. § 13, stk. 1).

Udvalget indstiller, at der gives de nødvendige dispensationer, for at lovforslaget kan blive færdigbehandlet med henblik på ikrafttræden den 1. juli 2005.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høring

Et udkast til lovforslaget har umiddelbart inden fremsættelsen været sendt til orientering, og undervisningsministeren sendte den 9. juni 2005 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 104.

Samråd

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til undervisningsministeren til mundtlig besvarelse, som denne har besvaret i et samråd med udvalget den 15. juni 2005. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget det talepapir, der lå til grund for besvarelsen af spørgsmålene.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 13 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret med undtagelse af spørgsmål 13, som forventes besvaret inden 3. behandling. 1 af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DF og RV) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod det stillede ændringsforslag.

Det var en overraskelse for Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, som begge er en del af forliget om erhvervsuddannelser, at regeringen valgte at fremsætte lovforslag om præmiering af ekstra uddannelsespladser. Det var ganske vist varslet i regeringsgrundlaget, men ikke drøftet i forligskredsen og ikke almindelig kendt VK-politik.

For det første finansieres præmien ved, at alle arbejdsgivere betaler et højere AER-bidrag. Det vil sige, at arbejdsgivere, der har de elever, som de kan have, skal betale til en præmie til arbejdsgivere, der først fristes til at etablere uddannelsespladser, når der gives præmie for det.

For det andet er der stor risiko for, at der skabes hurtige pladser, men ikke et permanent højere niveau, idet præmien jo kun gives ved tilvækst. Hvis man genbesætter uddannelsespladsen, når den første elev er færdig, får man ingen præmie. I bedste fald vil niveauet for antal uddannelsespladser til næste år være højere, men ikke stigende.

For det tredje betyder lovforslaget ikke kun en omfordeling mellem arbejdsgivere, der ikke har tilvækst i antal elever, og arbejdsgivere, der nu etablerer uddannelsespladser. Det betyder også en omfordeling fra offentlige til private arbejdsgivere. Det er ærgerligt, at regeringen ikke i aftalen med kommunerne har lavet en konkret aftale om at øge antallet af uddannelsespladser. Dette især set i lyset af strukturreformen, som betyder, at mange kommuner vil være optaget af at slå sig sammen og overtage nye opgaver, og at amterne vil være optaget af deres egen nedlæggelse. Derfor kan strukturreformen – uanset hvad man i øvrigt mener om den – mindske antallet af uddannelsespladser.

Det ville – i lyset af statsministerens optagethed af uddannelse og globalisering – have været oplagt at lave egentlig forpligtende aftaler om flere uddannelsespladser og ikke blot indføre afgift, der både rammer dem, der har gjort, som de skal ved at etablere uddannelsespladser, og dem, der ikke har.

Lovforslaget etablerer en klar opdeling mellem den formålsbestemte del af AER-bidraget, der pris- og lønreguleres, og den fiskale del af bidraget, der ikke pris- og lønreguleres på grund af skat-testoppet. Efter lovforslagets oplysninger betyder det imidlertid ikke, at dispositionsfonden er positiv. Beholdningen bliver på grund af præmieordningen negativ allerede i 2007. Det er i skrivende stund ikke klart, om indtægterne fra det fiskale bidrag dækker udgifterne, eller om man burde regulere det bidrag, når der nu er en anledning.

I lyset af, at lovforslaget måske kan løse de problemer, som en række unge har i dag med at få uddannelsesplads, stemmer Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre dog ikke imod, men undlader at stemme. Dette gælder også ændringsforslaget.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af DF og RV):

Til § 1

1) I den under *nr. 3* foreslåede affattelse af § 18 udgår i *stk. 3* »[som ét bidrag]«.
[Sproglig præcisering]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget omhandler en præcisering af, at der er tale om to bidrag, som opkræves samlet.

Troels Christensen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Britta Schall Holberg (V)
Tina Nedergaard (V) Ellen Trane Nørby (V) Louise Frevert (DF) Søren Krarup (DF)
Carina Christensen (KF) fmd. Allan Niebuhr (KF) Bjarne Laustsen (S) Carsten Hansen (S)
Christine Antorini (S) Kirsten Brosbøl (S) Margrethe Vestager (RV) nfmd. Bente Dahl (RV)
Eigil Andersen (SF) Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 174**Bilagsnr. Titel**

- 1 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 2 Ændringsforslag, fra undervisningsministeren
- 3 1. udkast til betækning
- 4 Ministerens talepapir fra samrådet den 15/6-05, fra undervisningsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 174**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om ministerens syn på, at ekstrapræmien især kommer de arbejdsgivere til gavn, som før den 1/10-04 enten ikke har ansat elever i praktik eller kun ansat en enkelt eller ganske få, og som derfor har større muligheder for at opfylde merbeskæftigelseskravet, som udløser præmien, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm., om det er rigtigt forstået, at præmien kommer til udbetaling forholdsmæssigt også til den arbejdsgiver, der måske har en mindre virksomhed og kun opfylder merbeskæftigelseskravet i f.eks. et halvt år, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm., om man ved præmieringen ser bort fra godkendte, men tomme praktikpladser, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm., om ministeren anser præmieringsordningen for at være konkurrenceforvridende mellem praktikpladsvirksomheder med og uden ekstra indtægt gennem praktikpladspræmiering, og hvad ministeren begrundes sin vurdering med, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om, hvad nettoresultatet af tilbagegangen på det kommunale område og fremgangen bliver på grund af præmieringsloven, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om, hvad effekten af ordningen forventes at blive for udviklingen i det samlede antal praktikpladser for årene 2006-2010, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om, hvor mange praktikpladser i Danmark der er godkendt, men ikke besat, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om kommentar til notat vedrørende lovforslaget, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om oversendelse af kommentarer, som ministeriet har modtaget på baggrund af lovforslaget, til undervisningsministeren, og ministe-

-
- rens svar herpå
- 10 Spm. om kommentar til artiklen »Kommunerne lukker de unge ude« fra HK/Kommunal, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om ministerens kommentar til kommuneaftalen, for så vidt angår praktikpladser og elever, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om fraværet af regulering af den fiskale del af AER-bidraget betyder underfinansiering generelt, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om oversigt over udgifter og bidrag for både den formålsbestemte og den fiskale del 4 år tilbage samt 4 år frem, til undervisningsministeren

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 174

Samrådspm.nr.	Titel
A	Samrådssp. om redegørelse for konsekvenserne af og indholdet i lovforslaget, til undervisningsministeren
B	Samrådssp. om oversendelse af de eventuelle reaktioner, som ministeriet har modtaget på lovforslaget fra organisationer m.v., med ministerens kommentarer til disse og ministerens mundtlige redegørelse herfor, til undervisningsministeren

Et af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og svaret er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 8:

Ministerens bedes kommentere vedlagte notat vedrørende præmieringsordning til virksomheder. Herunder bedes ministeren give eksempler på beregninger ved optag af ekstra (1, 2 eller 3) elever.

Notat

Hovedpunkter i den nye præmieringsordning til virksomheder:

Formål:

Formålet er at belønne virksomheder der siden 1/10 2004 har gjort en ekstra indsats for at skaffe praktikpladser. Præmieringsordningen skal medvirke til, at målet om at øge antallet af praktikpladser i 2006 med 3000 kan nås.

Præmiens størrelse:

Den enkelte virksomhed kan opnå en præmie på kr. 20.000 pr. merbeskæftiget elev i et år, i forhold til det gennemsnitlige ansættelsesniveau de foregående 3 år.

Et præmieringsår regnes fra 1/10-30/9. Graden af merbeskæftigelse udregnes i dage. Har en virksomhed f.eks. en delaftale med en elev i 5 måneder tæller det som (5x30) 150 dages beskæftigelse.

Har en virksomhed mindre end én merbeskæftiget elev i et år, får denne virksomhed en forholds-mæssig del af præmien på kr. 20.000.

Der beregnes en dagspræmie på $(20.000/365) = 55$ kr.

Grundlaget for præmieberegningen:

Alle virksomheder betaler bidrag til AER pr. fuldtidsansat, til dækning af f.eks. AER-udgifter til lønrefusion, skolepraktik mv.

Undtaget bidrag er elever med uddannelsesaftaler i vores EUD-system. Hver gang en virksomhed skriver en form for uddannelsesaftale med en elev, skal der søges om bidragsfritagelse. Ved at se »hvor meget« bidragsfritagelse en virksomhed får, har AER et billede af, i hvilket omfang den samme virksomhed har elevbeskæftigelse.

Alle elevansættelser hvor der betales ATP, bliver også registreret i AER-systemet.

Det betyder, at også enkeltmandsfirmaer, der normalt ikke betaler AER-bidrag, også kan få del i præmien, da AER får besked, når virksomheden betaler ATP i forbindelse med en uddannelsesaftale.

Beregning af præmien:

- Alle tidligere uddannelsesaftaler 3 år før præmieringsåret, og aktuelle aftaler i præmieringsåret, omregnes til dage.
- Antal dage i præmieringsåret sammenlignes med det gennemsnitlige antal dage 3 år tidligere.

- Virksomheden får del i præmien, hvis dage i præmieringsåret overstiger det gennemsnitlige antal dage 3 år tidligere.
- Der trækkes dog 30 dage fra det antal af dage virksomheden har merbeskæftigelse, før præmien beregnes. (AER kunne ikke helt svare på baggrunden for dette, måske for at undgå bagateludbetalinger). Det løser dog ingenting, da en virksomhed der har 34 dages merbeskæftigelse vil modtage en præmie for (34-30) 4 dage i stedet for en præmie for 34 dage.

Hvilke uddannelsesaftaler tæller med i beregningen af beskæftigelse:

Alle uddannelsesaftaler, hvor virksomheden betaler ATP. I praksis:

- Ordinære uddannelsesaftaler
- Restuddannelsesaftaleelever
- Ordinære kombinationsaftaler
- Korte uddannelsesaftaler
- Flex-kombinationsaftaler
- Delaftaler med SKP-elever

Aftalerne tæller først med i beregningen når prøvetiden er udstået. Derefter tæller de 3 måneders prøvetid også med.

Et beregningseksempel (som jeg forstår lovforslaget):

En tømrermester har haft følgende elever

Grundlagsårene:			1. præmieringsår
1/10 2001-30/9 2002	1/10 2002-30/9 2003	1/10 2003-30/9 2004	1/10 2004-30/9 2005
2 delaftaler hver på 130 dage	1 delaftale på 95 dage	3 delaftaler på 135 dage	2 delaftaler på 190 dage hver
1 restaftale på 87 dage	Restaftalen fortsætter i 180	Ny restaftale i 365 dage	Restaftalen fortsætter i 365 dage
1 ordinær aftale på 150 dage	2 ordinære elever i 180 og 365 dage	1 ordinær elev der bliver færdig efter 154 dage	2 ordinære uddannelsesaftaler i 187 og 310 dage
1 delaftale der op-hørte før prøvetiden	3 VFU aftaler	1 kort uddannelsesaftale i 67 dage	2 korte uddannelsesaftaler på 134 og 140 dage
Antal dage med elevbeskæftigelse: 497	Antal dage med beskæftigelse: 820	Antal dage med beskæftigelse: 991	Antal dage med beskæftigelse: 1516

Det gennemsnitlige antal dage med elevbeskæftigelse 3 år før præmieringsåret:

$$(497+820+991)/3: \quad 770$$

Dage med beskæftigelse i præmieringsåret 1516
 - 30 dage (korrektion) 30

Antal dage med merbeskæftigelse i præmieringsåret: 716

Virksomheden får udbetalt (716 * 55kr/dag): kr. 39380

Svarende til merbeskæftigelse for næsten 2 elever i et år

Svar:

Det vedlagte eksempel er gennemregnet i Undervisningsministeriet, og jeg kan bekræfte, at de anvendte beregningsforudsætninger er i overensstemmelse med lovforslagets.

For virksomheder, der har et stabilt elevtal i de tre år forud for præmieringsåret, udgør præmien 20.000 kr. pr. merbeskæftiget elev i ét år med et fradrag svarende til 30 dage.

I nedenstående tabel gives eksempler på, hvordan én ekstra elev påvirker præmieberettigelsen i tre forskellige virksomheder, hvoraf én har elever hvert år i beregningsperioden (år 1 til år 3), mens de to øvrige virksomheder har elever i henholdsvis år 3 og i år 2 og år 3. I praksis opgøres en given virksomheds elevforekomst i dage, men i tabellen angives elevforekomsten illustrativt som hele elever.

Tabel 1: Regneeksempel

Elever	År 1	År 2	År 3	Gennemsnit	Præmieringsår	Elevtilvækst	Præmie
Virksomhed 1	0	0	1	1/3	2	1 2/3	31.689 kr.
Virksomhed 2	0	1	1	2/3	2	1 1/3	25.022 kr.
Virksomhed 3	1	1	1	1	2	1	18.356 kr.

At beløbet ikke udgør 20.000 kr. for virksomhed 3, svarende til præmien for én ekstra elev, skyldes det generelle fradrag i præmieberegningen på 30 dage. Samme fradrag er foretaget vedrørende beregningerne for virksomhed 1 og virksomhed 2.

Heraf følger, at det i spørgsmålet angivne regneeksempel vil indebære, at der for én ekstra elev udløses præmie svarende til 18.356 kr., for 2 elever udløses præmie på 38.356 kr. og for tre elever udløses præmie på 58.356 kr.